

რედაქცია

გაზეთის რედაქცია, თბილისი, მუხრანის ქუჩის სახლში.

ხელის-მოწერა

„დროება“ და „ივერიის“ რედაქციის, თბილისი, მუხრანის ქუჩის სახლში.

„დროება“-„ივერიის“ უცხო

წელიწადში, 6 თვეს, 3 თვეს

„დროება“-„ივერიის“ ერთად . . . 14 მან. . . 8 მ. . . 5 მ.

„დროება“-„ივერიის“ 9 მან. . . 5 მ. . . 3 მ.

„დროება“-„ივერიის“ 7 მან. . . 4 მ. . . 2 მ.

„დროება“-„ივერიის“ დანა 5 კაპ.

დროება

გამოდის ყოველ-ღამე ორგაბათს ბარდა

უცხო განცხადებისა

„დროება“-„ივერიის“ რედაქცია, თბილისი, მუხრანის ქუჩის სახლში.

ამ 1881 წელს
დროება-ივერიის
გამოცემასზედ

ამ 1881 წელს ყოველ-ღამეურო გაზეთი „დროება“ გამოდის იმავე პროგრამითა და რიგით და იმავე თანამშრომლებს დახმარებით, როგორც აქამდისინ გამოდიოდა.

„ივერია“ კი ამ წლიდან გამოდის თვე-და-თვე, ახლდის, უფრო გრძელად პროგრამით და ახალ თანამშრომლებს დახმარებით.

რედაქციას იმედი აქვს რომ ჟურნალი გამოსცეს ყოველის თვის პირველს რიცხვს.

ხელის-მოწერა მიიღება:

თბილისში: „დროება-ივერიის“ რედაქციაში, ბალაიის პროსპექტში თ. ივ. პ. მუხრანის სახლში, კლუბის ქვემოთ.

ქუთაისში: რედაქციის აგენტთან ბ. ი. შყინაძისთან (სილახე, მირიან შყინაძის სახლში).

ძალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ აღრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი და ჟურნალი: Вѣ Тифлиси. Вѣ редакцію Дрозда-Иверии.

ფ ა ს ი :

Table with 4 columns: Name, 1 წლით, 6 თვით, 3 თვით.

სხვა ვადით ხელის-მოწერა არ შეიძლება. ხვედრი ფული ხელის-მოწერა ჟურნალ-გაზეთის დაბარებისა-თანავე უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში.

რედაქტორები „დროება-ივერიისა“ ილია ჭავჭავაძე სერ. მესხი.

ტელეგრაფები

(საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის განკარგულებაში)

პეტერბურში, 31 დეკემბერს. გ. ა. გოლოვსკის დაბეჭდილება, რომ რუსეთის სახელმწიფო საზინას ამ 1881 წელს 50 სახეკარი მილიონი უფრო დაჯდება შემოსავალი უქნება, ვინემ განსჯალი. ეს ფული უნდა შეიგოს საზინამ რეინის გზის ფინანსად.

ბელგრადში, 30 დეკ. დღეს ახალი გუბერნიის (პარლამენტი) გახსნა. საკანცლარო სიტყვას მთავარი ძალაში გვიან წარმოესტყვას.

პეტერბურში, 1 იანვარს. „მმართველობის მოამბეში“ გამოცხადებულა 1881 წლის სახელმწიფო შემოსავალ-განსჯლის ანგარიში, რომლიდანც სხანს, რომ შემოსავალს საზინას უნდა — 717,461,609 მანეთს და სჯავს კი — 717,461,609 მან. უფლის ბრძანება გამოვიდა, რომლის დროს: 1) საზინამ უნდა გადასცეს სახელმწიფო ბანკს 400 მილიონი მან.

სახელმწიფო ვალის განდასახდედა, 2) დაწარჩენი 400 მილიონის განდასახდედა 1881 წლიდან დაწყებული საზინამ მუდამ წელს 50 მილიონი უნდა აძლიოს სახელმწიფო ბანკს და 3) დაიწვას კრედიტის (ქადაღდის) ფული რამდენიც კი მოგროვდება ბანკის კასსაში.

სტამბოლი, 2 იანვარს. სამხედრო სკოლების დირექტორი ედემ-ფაშა მთავარ შტაბის უფროსად დანიშნა. ამობუნ, აღნიშნული სამხედრო მინისტრი ჭუსსკინ-ჭუსნი და აღიპეცამ-ფაშა დაატყუსდედა.

დუბლინი (ირლანდია), 2 იანვარს. გუშინ ცელქებით დაიარაღებულ ხალხმა არ შეუშვა ფერმერის სახლში სასამართლოს პრესტავი, რომელსაც ამ ფერმერისაგან უწევდა უნდა ჩაებარებინა. ამის გამო დღეს ვარები მოიხმეს, რომელმაც სიშტებით განდევნა ხალხი.

ლონდონი, 2 იანვარს. ირლანდიის დემოკრატია შაუ და იმის თხუთმეტი ამხანაგი ჩამოეცადენ პერნელს და

ცალკე პარტია შეადგინეს, რომელსაც დაარქვეს „ირლანდიის მუხმოდო“ პარტია.

პეტერბურის ბირჟა, 1 იანვარს.

(საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის განკარგულებაში)

Table with 3 columns: Name, მან. კაპ., მარკები.

თირაქი პირველ შინაგან 5° სესხის ბილეთებისა, რომელიც მოხდა პეტერბურში. 1 იანვარს:

Table with 4 columns: № სერიის., № ლეთებისა., ჯამი მგებისა., მარკები.

ორიოღე სიტუა „ქაქაზის“

ტფილისი, 3 იანვარს.

მრთი ქართული არაკი არის, რომელიც მოგვეთხრობს, რომ ერთი ვილაქ საძაგელი და ავი კაცი ყოფილა, რომელსაც მთელი ქვეყანა სწყველიდა და მოუთმენელად ნატრობდა იმის სიკვდილს. ბოლოს ეს კაცი მოკვდა.

მაგრამ იმას დარჩა შეილი, რომელიც ერთი-ორად უფრო ავი და ქვეყანა მანებელი კაცი გამოდგა, ვინემ მამა მისი იყო.

როდესაც შეილს ჰკითხეს — რა იქცევი ასე ბოროტათა? შპას მინდა მამა ჩემი მოაგონდეს, და ჩემთან შედარებით კეთილხერონა.

მეწუხებულ მართლაც, შეილისაგან, მამას ლი და მოგვხრებულსეც ის აცხადებდა, რომ ცოცხალი ნოს ღმერთმა! შინც არ შეაწუხებდა ყოფილიყო, და საძაგლობას ის არ ქვეყანასაო.

ეს არაკი გვაგონდება, რომელიც გაზ. „ქაქაზის“ ახლანდელ რედაქციას ვხვდებით: როდესაც ამ გაზეთის რედაქტორებად სლივიცი და შემდეგ სტალინსკი იყვნენ, თავიანთ სულიერ წერითა და უაზრო აზრებით ხშირად განატრებდნენ ხოლმე — როდის იქნება, რომ გაზეთმა ამ გვარი რედაქტორები მოიშორონ თავიდან და ერთი ხეირიანი კაცი აღმოჩნდეს ამის პატრონად-მეთქი.

სლივიცი და სტალინსკი წავიდნენ, მაგრამ ვის მაგიერად უის შევეყარეთ. მთუ იმათ წერაში ბევრი ხებრე და უხერო აზრები იხატებოდა, ახლის რედაქტორის ბატ. შორონოვის და განსაკუთრებით იმის მოადგილის ვილაქ ძაბაკოვის წერაში ბევრი ისეთი აზრები მოიპოვება, რომელიც კეთილსინიდიანი კაცის ნაწარმოებად არ ჩათვლება და რომელიც ძალა-უნებურად გვათქმევინებს ხოლმე: ისეც ის ძველი რედაქტორნი სჯობდნენ! იმათგან მხოლოდ სისულელე გამოდიოდა, ამათგან კი სისულელეზე უარესი!

ჩვენის სიტყვების დასამტკიცებლად მოგიყვანთ ერთს მაგალითს, რომლიდანაც ცხადად დაინახება — თუ რა მიმართულება, რა განზრახვები აქვს ამ გაზეთს და რა არა სუნენლოვანი სუნი ადის ამ მიმართულებათა და განზრახვებს.

დაწყებით სკოლაში რუსისა, ქართველის და სომხის ბავშვები მოგროვდნენ, ამის გამო ეს პირველ-დაწყებითი სკოლა სამ განყოფილებად ანუ უკეთესტყვათ, სამ თითქმის სულ განსაკუთრებულ სკოლად შეიქნა: ქართველი მასწავლებელი ასწავლის ქართულად, რუსებს რუსი რუსულად და სომხებს სომხი სომხურად.

მისაც ცოტა რამ მაინც ესმის პედაგოგისა, ვისაც ტყინი აქვს და გავგება, რომ ახლად მოსწავლე ყმაწვილს მხოლოდ თავის სამშობლო ენაზე შეუძლიან სწავლის მიღება, იმისთვის ამ გვარი წესის შემოღება ქალაქის სასწავლებლებში, რასაკვირველია, სასიამოვნო და ადვილად მისახვედრი იქნებოდა.

მაგრამ ვახ. „პავკაზის“ მწერლები ასე არ ჰფიქრობენ: თავიდანვე ამ სიბრძნით გატენილ ვახუშტს როგორღაც არ მოეწონა ამ გვარად დაყოფა მასწავლებლისა, ამ გვარად სამშობლო ენაზე სწავლა და რამდენჯერმე თავი დაუდო ფარ-ხრამლით გამოიღაშკრა მწერის სულ სასწავლებლებსაკენ. ვახუშტის განსაგებების ბოროტ-სკოლაში დაბეჭდა, რომ საქალაქო სკოლები და სკოლები არ იღებენ; ქართველები და სკოლები კი სწავლობენ ამ სკოლებში და სკოლის განყოფილებაში კი თითქმის სულ არ არიან ყმაწვილები.

ვახუშტს ცხადია დაუშტკაცია, რომ ეს ტყუილი იყო; დაუშტკაცია, რომ რუსის განყოფილებაში დანიშნული მცირე ყმაწვილები იყვნენ.

ახლა გავლილ წლის უკანასკნელს ნომერში ამ ვახუშტის დროებით რედაქტორმა ბატ. აბიაკოვმა წამოიყრანტალა, რომ საქალაქო სკოლა იღუპებაო, ყმაწვილები ერთმანეთს ხოცვენო, ყოველ-გვარი უწესობა სუფევს იმაში და ყველა ეს იმის გამო წარმოსდგებაო, რომ ქართველ ყმაწვილებს ქართულად ასწავლიან, რუსებს რუსულად და სომხებს სომხურად! „ამ გვარი წესი წინააღმდეგა თანამედროვე პედაგოგის მოთხოვნისადაა.“ „არსად არ წასულა ამ გვარი სკოლაო, (ესე იგი ისეთი სკოლა, სადაც ყმაწვილებს თავის სამშობლო ენაზედ ასწავლიდნენ?!), არც პეტროპოლში, არც შვეიცარიაში და არც ამერიკაშიო!“

რა უნდა ეუთხრათ, რა უნდა ჩავაგონოთ იმისთანა ხალხს, რომელიც ამ გვარ რამეებს ჰქადაგებს საქვეყნოთ? რა უნდა ველაპარაკოთ იმისთანა ვახუშტს, რომელიც ბრძულის სახითა და სიტამამით გამოდის ლიტერატურის ასარგვანზე და ჰყვირის: არსად არ ნახულა, რომ ყმაწვილებს სამშობლო ენაზედ ასწავლიდნენო?!

მაგრამ არ იმისთვის დაგვიწერია ჩვენ ეს შენიშვნა, რომ ვახ. „პავკაზთან“ ბასი და პოლემიკა გაგვემართა. ჩვენი განზრახვა მხოლოდ ის იყო, გვეჩვენებინა მკობრული სათავეს — თუ რა მიმართ შეგვიძლია პირების მიმართ მიმართვის ზოგიერთ პირების მიმართვის ზრმავება, თუ რა გვარი სამწუხაროთ,

ჩვენში და რამდენიმე სიტყვა, რა განზრახვა აქვს ამათა...

ღმერთო, უარესისაგან დაგვიფარე!

უწყობი სინოდის განმარტება

თქვენს ვახუშტში იყო ამას წინათ გამოცხადებული, რომ უწყობი დღეს სინოდს გარდაუწყვეტია, რომ ის ერთად-ერთი უფლება, რომელიც ქონდა კანონისაგან მინიჭებული ჩვენს სამღვდლოებს, ე. ი. თავიანთ სასულიერო სასწავლებლის ზედამხედველთა აღმორჩევა კენჭით, ეს უფლება უნდა ჩამოერთვას სამღვდლოთა და უნდა მიენიჭოს ადგილობრივ ეგზარხოსს.....

ჩვენ, რასაკვირველია, ჯერ არა გვაქვს გაცნობილი ის საბუთი, და მაშასადამე ვერც ვერაფერს ვიტყვი იმაზე, თუ რა გარემოებამ გამოიწვია უწყობი დღეს სინოდისაგან ამ გვარი განაჩენი. მაგრამ სამაგიეროდ ამის თქმა კი ამ თავითვე შეგვიძლიან, რომ საქართველოს სამღვდლოებს არც ერთი ისეთი უფლება და დანაშაულობა არ მიუძღვის წინ; რომლის მიხედვითაც ამ საზოგადო კანონისაგან მინიჭებული უფლება აეხადოს.

ღიღი ხანია, რაც რუსეთის უმაღლესმა მთავრობამ კანონით დასდვა, რომ მთელი იმპერიის სამღვდლოებს სრული უფლება აქვს სასულიერო სასწავლებლებში, იმ სასწავლებლებში, რომელშიც უნდა აღმოჩნდეს მათი შეილები — მათი მთავალი მთამომავლობა, ვამბობთ, იმ სასწავლებლის ზედამხედველები თავიანთი უფლების ქვე-განებით განმანათლებელი სწავლა-მეცნიერებათა გარდასმული პირები თვითონ სამღვდლოებამ და აღმორჩიასო. ეს კანონი რუსებმა დანარჩენ გუბერნიებში არ დაუტყვევიათ ჯერ, სრულს თავის ძალაში სუფევს. თუ კი ამ კანონით სარგებლობდა და აწიც ისარგებლებს მთელი იმპერიის სასულიერო უწყება, მართლაც საქართველოს სამღვდლოებამ რა დააშაკილითი არსად არა გვაქვს მართლ ჩვენის მხრის სამღვდლოება რათ უნდა დაიდგას მაგილითად?

იმედა ვიკონიოთ, რომ ამ განჩინებას სინოდისას მხოლოდ დროებითი ძალა აქვს და არა სამუდამო; იმედი ვიქონიოთ, რომ თვითონ ჩვენი სამღვდლოება იშუამდგომლებს, საცა რიგია, რომ წართმეული უფლება იმას ხელ-ახლად მოენიჭოს.

ტოლს, 27 დეკემბერს.

ახალი ამბები

ჩვენს ქალაქში იმყოფება ამ ვამად აბხაზეთიდან ჩამოსული დეპუტაცია, რომელიც თერთმეტის საპატიო პირისაგან შედგება და რომელიც, როგორც გვითხრეს, ღიღის მთავრის პავ-

კასიის ნამესტნიკის წინაშე შეამდგომლობს, რომ გლეხების განთავისუფლების შემდეგ დარჩენილი ასი-ათასი მან. და აგრეთვე თ. ღიღ. ჰეგევაძისაგან შეწირული ოცი-ათასი მან. შეუერთონ მუთაისის ან თფილისის საადგილ-მამულო ბანკს და ამ უფლის შემოსავალი აბხაზეთში და სამურზაყანოში სახალხო განათლების საქმეს მოახმარონ.

ღიღ მთავარს ნამესტნიკს კარგათ მიუღია დებუტაცია, ყურადღებით მოუსმენია მათი თხოვნა და აღუთქვამს, რომ რაც კი ჩემგან შესაძლებელი იქნება, ვეცდები ავისრულოთ.

* *

მრთს პეტერბურგის ვახუშტში დაბეჭდილია შემდეგი შენიშვნა:

„ზოგიერთს ვახუშტში იწერებოდნენ, ვითომც პავკასიის სანამესტნიკოვს ნაწილად იყოფა: სტავროპოლისა და თფილისის სალენერალ-ღუბერნატორად; ასახელებდნენ კიდევ იმ პირთ, რომელნიც პავკასიის აქეთა და იქითა მხარეში ღენერალ-ღუბერნატორებად დანიშნებოა. ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ეს ამბავი უდროვანო არის გამოცხადებული; ნამდვილად ჯერ არა არის-რა გარდაუწყვეტილი. ამბობენ, რომ ღიღი მთავარი პავკასის ნამესტნიკი, რომელსაც მალე პეტერბურგში მოვიღიან, ისევ დაბრუნდება თფილისში.“

* *

ვახუშტს „პავკაზში“ იწერებინან მუთაისილამ, რომ ერთს იქაურ მცხოვრებს ნ. ნ. მუთათელაძეს უმაღლეს მთავრობასთან წარუდგენია თხოვნა იმის თაობაზედ, რომ ქართულს ენაზედ ვახუშტის გამოცემის ნება-რთვა მისცენ ქ. მუთაისში.

რალა თქმა უნდა, რომ ძალიან, ძალიან სასიამოვნო იქნებოდა, რომ მუთაისში ხეირიანი ქართული ვახუშტი გამოვიდოდეს; ჩვენ დარწმუნებულიც ვართ, რომ ამ ქალაქში ვახუშტი კიდევ იხეირებდა.

მაგრამ ვახუშტის წაყენა ყველაზე პირველად, რასაკვირველია, იმაზედ ჰქადაგებდა — თუ ვინ არის პატრონი, რედაქტორი, სულს-ჩამდგველი იმისი. ვინ არ ვიცით ნამდვილად — რომელიც ეს ნ. ნ. მუთათელაძე, რომელიც საცა პავკაზში მუთაისის მომავალ ქართულ ვახუშტის რედაქტორად ასახელებს; მაგრამ თუ ეს ნ. ნ. მუთათელაძე ის მუთათელაძეა, რომელსაც მუთაისში ძალიან მუთათელაძეს ეძახიან, ამ თავითვე უტყვი, სამწუხაროთ, რომ ამ კაცის ხელში ვახუშტის არც ხანგრძლივი და კეთილი სიცოცხლე არ ექნება...

* *

პავკასიის სამეურნეო საზოგადოებისაგან გამოცემულს სტატიების „ტრეტიულში“ სხვათა შორის დაბეჭდილია ბ. მედვედივის ძრიელ საინტერესო სტატია პავკასიის ტყეების შესახებ, რომლიდანაც შემდეგი ცნობები მოგვყავს:

პავკასიის აქეთა მხარე სულ

17,068,585 დესიატინა ტყეა, რომლის რიცხვილამ ტყეებს 4,250,000 დესიატინა უჭირავთ. ამ ანგარიშით თითო კაცზე თითქმის ერთ-ნახევარი დესიატინა ტყე მაღის.

თფილისის გუბერნიაში არის — 1,104,000 დესიატინა ტყე, მუთაისისაში — 862,000, სოხუმის მაზრაში — 383,000 და სხვ. თფ. გუბერნიაში ყველაზე მომეტებული ტყე ზორის უეზლშია (267,000 დესიატინა), მუთაისის გუბერნიაში კი რაჭის მაზრაში (200,000 დეს.).

მთელი ამ ტყილამ ხაზინას ეკუთვნის 2,500,000 დესიატ. ტყე და დანარჩენი მილიონ ნახევარი დესიატინა კი კერძო პირებს.

ბ. მედვედივი, რომელმანც კარგათ იცის ჩვენი მხრის ტყეების საქმე, ამბობს, რომ, თუმცა ბევრ ქართველ მემამულეებს დიდ-ძალი ტყეები აქეთა, მაგრამ არც ერთი ამ მემამულეთაგანი რიგიანად ვერ უფლის თავის ტყესაო. მხოლოდ თფილისის ახლო-მახლო ტყეების მებატონეები ახლა შეუდგნენ ამ საქმეს და თითქო აპირებენო უფრო რიგიანად აწარმოვონ თავიანთ ტყეების საქმეო.

შველანზე უკეთესი ტყეები, ბ. მედვედივის სიტყვით, შავი ზღვის ნაპირა და სოხუმის მაზრაშია, სადაც ცოტა ხალხი სცხოვრებს და ბევრგან ამ ტყეებს კაცის ხელი არ შეხებია. ჩინებული ტყეები იყოფა აგრეთვე თფ. და მუთაის. უეზლში, მაგრამ აქ ამ უკანასკნელ დროს ისე უთავებოლოთ, დაუზოგავად და უწესოთ სჭირიანო, რომ საფიქრებელია, რამდენიმე ათის წლის განმავლობაში, თუ ყური არ უგდეს, ხალხი დიდს გაჭირებაში ჩავარდებაო.

* *

მუთაისილამ გვწერენ, აქ ამბობენო, ვითომც დროებით ჩამოსულ რუსის ტრუპის ანტრეპრენიორს ბ. ლიუბიმოვი-მერკაჩის ეთხოვოს უმაღლესის მთავრობისათვის სუბსიდია (ფულთ შემწეობა), რადგან აქაურ ხალხს ვანათლებ, რუსულს ვასწავლიო.

თუ ეს ამბავი გამართლდაო, გვწერს ჩვენი კორესპონდენტი, ყველასთვის ძალიან გასაკვირველი იქნებაო, რადგან ამ ბ. ლიუბიმოვის ტრუპისაგან არა თუ განათლება, უხეირო და უნიჭო წარმოდგენების მეტი არა გეინახავს-რაო, რომელზედაც ახლა თითქმის ორ კაცზე მომეტებული არ დაიარებაო.

* *

ახეთილამ გვწერენ, რომ, თუმცა წელს პური, ქერი, სიმინდი ყველგან ძრიელ ბლომად მოვიდა, მაგრამ სიძვირე მაინც ვერ მოვიშორეთ თავილამ და ახლაც თითქმის ისე ფასობს ყოველ გვარი ხორაგეული, როგორც ომიანობის დროსაო.

* *

შემოხსენებულსავე მეურნეობის საზოგადოების „ტრეტიულში“ დაბეჭდილია ბ. ივ. ხატისოვის შენიშვნა კალის გაწყვეტის თაობაზედ, შემდეგი საინტერესო ადგილი მოგვყავს:

„ჩემის აზრით, ყველაზედ უკეთესი საშუალება კალიის გასაწყვეტად მდგომარეობს შემდეგი: ის ადგილები, სადაც ამოჩნდება კვერცხები, შემოდგომისა და ზაფხულის დროს; სადაც არ შეიძლება ხენა, კვერცხების მოსაგროვებლად დაინიშნოს ჯილდო. ქველა ამავსათვის საჭიროა, იმ კომიტეტო, რომელიც ლუბერნატორისაგან არიან ამ საქმისათვის დაინიშნული, მინამდის ჰქონდეს ძალა, სანამ საქართველო სრულიად არ განთავისუფლდება ამ მტრისაგან. მკვი არ არის, რომ რაც უფრო და უფრო გადის ხანი, თან და თან შრომაც ნაკლები იქნება კალიის სრულიად ამოსაფხრობლათ.

ჩვენი იმედი კალიის რიცხვის შემცირებისა მომავალში არაა დაამყარებული. ამ წელში, როდესაც ვიკვლევთ კალიას, ხშირად ვხედავთ ხოლმე იმათ სხეულში, განსაკუთრებით უფრო ხშირად დედლებსაში, თეთრ ჭიებს. ზოგში თითო იყო ამისთანა ჭიები და ზოგში კი მეტი. ეს ჭიები იყო კალიის თავში, გულში და უფრო ხშირად მუცელში კვერცხებში. წარსულ წელში სწორედ ამ გვარივე ჭიები სწავლობდნენ იმ ტომრებში, რომლებშიც აგროვებდნენ კალიის კვერცხებს. რამოდენიმე ხნის განმავლობაში ამ ტომრებში კვერცხებისაგან მარტო თხელი კანი რჩებოდა. აქედანაა სჩანს, რომ ეს ჭიები სჭამდნენ კვერცხებს. რაღა ვქვიათ, რომ ეს ჭიები რომლებიც, ვტყობა, ამ ხანობად ირჩენენ თავს, ძალიან შეასუსტებენ კალიას და მართლად, როგორც მე ისე სხვები ხედევენ, რომ კალია წელს უფრო სუსტად მოქმედებს, მინამ წინა წლებში; ისე მარჯვედ ვეღარ გარდადის ადგილიდან ადგილზედ და ვერც ისე ანადგურებს ამუშავარს.

ტაქსი

საკვების ხარისხისა და რაოდენობის შესახებ და დატარებით ერთის თვის განმავლობაში, 1 ინსტიტუტში 1 თებერვლამდე.

ბამბაცხარი პური: ხორბლის ფქვილის:

პირველის ხარისხის	— 1 გირ. 5 კ.
მეორის „	— 1 გირ. 4

იმედი ფქვილიდან თორნიში გამოშვებული:

პირველის ხარისხის	— 1 გირ. 6 კ.
მეორის „	— 1 გირ. 4 1/2

ჭვარის-მამის პური:

პირველის ხარისხის	— 1 გირ. 7
მეორის „	— 1 გირ. 5 1/2
მესამის „	— 1 გირ. 5

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის	— 1 გირ. 10 კ.
მეორის „	— 1 გირ. 8.
სუკი	— 1 გირ. 16
სხვების ხორცი	— 1 გირ. 11
ლორის ხორცი	— 1 გირ. 12
ლორის ხორცი	— 1 გირ. 11 კ.

ეს ტაქსი არ შეეხება სოფლის წარმოებებს, რომელთაც იმედიის ბაზრებში და მედნებზე მოაქვსა და რაგი გასასყიდლად.

„დროების“ კომისია

მართლი, 28 აქტივის. დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენში საზოგადოთ ყოველ ნაირ სკოლას და განსაკუთრებით სახელოსნოს. ძირითადი დაბრკოლებას და განსაცდელს წმენდას ჩვენი ქვეყანა იმის გამო, რომ არა გვეყვანან რიგანი მოხელეები. ჩვენმა თითო-ორიოლა მოხელეებმა იქნება კარგადაც იცოდნენ თავიანთი ხელობა, კეთილ-სინიდიანათაც ასრულებდნენ იმას, მაგრამ ისინი მაინც და-მაინც ისე რიგიანათ, სუფთათ და ლაზათიანათ ვერ გააკეთებენ ადგილზედ სამუშაოს, როგორც შეუძლია სახელოსნო სკოლაში სწავლა-შესრულებულს, სპეციალურად თავის საქმის მკოდნეს. ნაწავლ ხელოსანს ეცოდინება არა მარტო თავის ხელობა, არამედ ის გონებით და წინებითაც ბევრად მაღლა იდგომება ვხლანდელ ხელოსნებზე.

ამისთვის ყველა ჩვენგანი მოვალეა, რომ ამ საქმეში ყოველის მხრით დაეხმაროს იმათ, რომელთაც კისრებულ აწევს ამ მძიმე საქმის სისრულეში მოყვანა.

ძარგა ხანია მას აქვთ, რაც დანიშნულია კომისია, რომელსაც აქვს მინდობილი, თუ სად და როგორი ადგილი აირჩიოს ამ მომავალი სკოლისათვის. შარშან ვე კომისისა დაიარებოდა ბორის მახრაში. ბევრი ადგილები ვაშინჯა, მაგრამ ვერც ერთ იმათგანზე ვერ გადასწყვიტა სკოლის დაარსება სხვა-და-სხვა გარემოებათა გამო.

მკრთვე წელს ზაფხულში ესევე კომისია დაიარებოდა ხელ-ახლად ადგილების დასათვარიელებლათ და იმათი ყურადღება განსაკუთრებით მიექცია ს. ტინის-ხიდა. მისაც კი რკინის გზით გაუვლია ბორისკენ, უქვევლია დაინახა და სტანციიდან ჩრდილო-აღმოსავლეთისკენ მტკვრის მარცხნივ, მშვენიერ დიდს და ვაშლილ მინდვრებს რომლებსაც თითქო ამაყად დაყურებს დიდი და მშვენიერი ე-ეტაჟიანი სახლი თავის ლამაზი და კარგა დიდის ბაღით. ს. ტინის-ხიდა არის ნახევარ ვერსზე ბორიდგან ორის მხრით ჩაუდის მდინარეში — ლიხვი და მტკვარი. იქ დას ცოტათი დაბრკული, მაგრამ მშვენიერ პლანზედ აშენებული სკოლი, რომელსაც გვერდითვე აკრავს დიდი ბაღი, სავსე სხვა-და-სხვა ხეილებით. ამ სახლიდანვე იწყება და კარგა დიდ მანძილზედ არის გაშლილი სათიბი ადგილები, რომელთაც ყოველ წლობით შემოაქვს არანაკლებ ოთხასი თუმნისა; ირგვლივ აკრავს რამოდენიმე ასი დღის სახანავ-სათესი მიწები.

ქველა ვე პირობები, ჩემის ფიქრით, უნდა ჩითვალოს უპირველეს პირობებათ ვგრეთი სკოლის დაარსების დროს. მხოლოდ თუ რამე არის შემაჩერებელი და უკან დასახევი მიზეზი, ვე უქვევლია ლიხვის ადიდება, რომელიც გრძელდება თითქმის ორ თვემდის და აი მაშინ კი ცოტა ძნე-

ლია ამის გამო ბორში გასვლა; მაგრამ ვე მიზეზიც არ არის ისეთი, რომ იმის თავიდგან ამოიღება კაცმა ვერ მოახერხოს: ტინის-ხიდიდან შეიძლება სკრის ხილზე გასვლა და იქიდან კი პირ-და-პირ ბორში წასვლა და ვე სულ გამოვა ერთი საათს გზა; მაშასადამე ვე დაბრკოლებაც არ არის ყურადღების ღირსი, მით უფრო რომ ხშირი წელიწადია, რომ წყლის აღდება ორ თვემდის არ გასტანს.

ამ ზაფხულში კომისიამ კარგად გაშინჯა ვე ადგილი და, ვგონებ, სხვებზე უფრო მოიწონა კიდეც. მამული ეკუთვნის თ. პ. ა. — ს. ამბობენ, ამ დღეებში კომისიას მოუთხოვნიან იმისგან, თუ რა პირობებით მისცემს ის ამ თავის მამულს სკოლისათვის. დარწმუნებული ვართ, რომ თ. პ. ა. ყოველ დონის-ძიებას იხმარს, დაეხმაროს ამ საქმეში კომისიას და რიგან ფასათ დაუთმობს ამ თავის მამულს.

ბოლოს ვისურვოთ, რომ ეს საქმე რაც კი შეიძლება, ჩქარა მოეყვანოს სისრულეში.

ან. ჩი — კაქ.

რუსეთი

პეტერბურგი, 26 აქტივის

ამას წინათ მთელი რუსეთი კვირა რუსული გაზეთები დასწავლდნენ სტუდენტების ისტუდენტების დეკემბერს მოსკოვის უნივერსიტეტში დიდი ყრილობა მოხდა სტუდენტებისა. მათ უნდოდათ მოლაპარაკება რეკტორთან თან საკუთარ საქმეზედ; მაგრამ მტკვარმა არ ისურვა მათთან თაკი და უბძანა ყრილობა დაშლიყო. ამით არ გაუფრენს. მაშინ ოლიცია თავის გოროდოვებით და ენდარმებით შემოერთნენ გარს და ოთხასი მეტი სტუდენტი ცინისკენ წაიყვანეს.

მართალია, მეორ-მესამე დღეს თითქმის ყველანი გამოუშვეს, მაგრამ ამ ამბავმა მთელი საზოგადოების ყურადღება მიიზიდა, ყველა გაზეთები ააყვანა, ნამეტნავად მ. შინ, როდესაც გამოაცხადეს რომ დროებით მოსკოვის უნივერსიტეტი დაიკეტაო. ქველას უნდოდა შეეტყო ნამდვილი მიზეზი მოსკოვის სტუდენტების ისტორიისა. ზოგი რას ამბობდა და ზოგი რასა. ბევრი სტუდენტებს ამართლებდა და ბევრი კი ამტყუნებდა. ბოლოს, შემდეგ რამდენიმე გაცხარებული ბაისისა, შესწყდა ამაზედ ლაპარაკი. გაზეთებიც გაჩუმდნენ. იმედი, ნათლი-ლებს მე რ-მესამე დღეს მოსკოვის უნივერსიტეტიც ხელ-ახლად გაიხსნება და ამ გვართ წავა ისევ ჩვეულებრივი ცხოვრება.

შეველია, ჩემს მკითხველებშიც ბევრია იმისთანა, რომელსაც გულთათა და სულით უნდა შეიტყოს, რაში მდგომარეობს ეს „სტუდენტების ისტორია“ მართლა, სტუდენტები მთავრობის მოწინააღმდეგენი და მებუ-

ტეები (როგორც უნდა იქნებოდა) არიან, თუ არა? ამის გამო მე მსურს, როდენათად გაზეთის ადგილი ნებას მძღვეს, შევატყობინო უმთავრესი მიზეზი ამ სტუდენტების ისტორიისა და აქედან, რასაკვირველია შევიძლიან დაინახო, რამდენად ისინი დანაშაულნი არიან...

ჯერ უნდა გითხრათ, რომ მომეტებული ნაწილი სტუდენტებისა ძლიან ღარიბია. ბევრს მათგანს არამც თუ წიგნების ყიდვისა, ჩაცმა-დახურვისა და ჭამა-სმის ღონისძიებაც არა აქვს. ეს ჭეშმარიტება, ვინც კი სტუდენტათ ყოფილა, ყველას ესმის. მის იმისათვის, რომ თითონ ყიმას მოწამე ამ გვარი სიღარიბე მხრით უნახავს აუდიტორიაში ვე, ჩასუქე-კარგათ ჩაცმულ-დახურე შემშლით ბული და მეორეს მჩაცმული სტუჩამომხმარი, ღარე კორიდორებში დენტი. მას უშული განცხადებანი აუარებელი სტუდენტებისა, რომელნიც ღარიბ სტუდენტებს, უროკებს, ჰყიბგვწებებს, ტანისამოსს და სხვ.

იქნება ისეთი შეძლებული სტუდენტი, რომ ამ გვარმა თავის ამანაგების სიღარიბემ, არ აუღელვოს გული? მინ იქნება ისეთი გულ-გრილი შემძლებელი სტუდენტი, რომელმაც არ მოიწადინოს თავის ამხანაგების დახმარება? მაგრამ როგორ დაეხმაროს? სტუდენტებს არა აქვთ ნება ერთად შეეყარონ და მოილაპარაკონ თავიანთ მდგომარეობაზედ, შეიტყონ — ვინ უფრო გაჭირვებულია მათში, ვის როგორ დაეხმარონ ამათ გამო თითქმის ყოველ წელიწადს სტუდენტები ცდილობენ შეგაონონ თავის მთავრობას, რომ ამ გვარი მათი მდგომარეობა მოითხოვს, რომ ჰქონდეთ უფლება ყრილობისა, ჰქონდეთ უფლება შეადგინონ დახლი (კასა), რომლიდანაც შეეწიენ თავიანთ გაჭირვებულ ამხანაგებს, ჰქონდეთ უფლება შეადგინონ საკუთარი ბიბლიოთეკა, რომლითაც ღარიბ სტუდენტებს შეუძლიანთ ისარგებლონ, ჰქონდეთ უფლება გამართონ ღარიბ სტუდენტებისათვის იაფი ფასის სადილები და სხვ.

რადგან სტუდენტები კანონით კორპორაციას (ერთ ამხანაგობას) არ ადგენენ, ამის გამო იმათ არა აქვთ ნება ამოიჩიონ დეპუტატები, რომელთაც შეეძლოთ იშუამდგომლონ მთავრობასთან წემოხსენებულ ნების დართვაზედ.

მა არის იმის მიზეზი, რომ, როგორც გითხარით, თითქმის ყოველ წელიწადს სტუდენტები იყრებიან და სთხოვენ უნივერსიტეტის მთავრობას, რომ მან იშუამდგომლოს უმალეს მთავრობასთან მისცეს მათ ნება შეყრილობისა და თავიანთ საქმეების გარჩევისა. უნივერსიტეტის მთავრობაც არ აძლევს მათ თხოვნას პატივს, რადგან სთვლის ამ გვარ ყრილობას უკანონოთ და ხშირად სჯის ხოლმე მთავრებს დატუსაღებით, გამოაჩიხვით და სხვ. მა არას იმის მიზეზი,

თავისუფალი
ნიგელიროთაჲს

დროება - ივერიის

კადასტრისა და კანტორის

ქუთაისელს განყოფილებაში

(სილაზე მ. ჭყონას სახლში, აგენტთან ი. ჭყონასთან)

მიიღება ხალის-მოწარა და განცხადებანი, კორრესპონდენციები, წერილები და ცნობანი თვით რედაქციაში გადასაცემლად.

აღრესი: *Въ Кутаисѣ. Въ Кутаисское отдѣлене редакціи и контор ДРОЕБА-ИВЕРІИ.*

ქუთაისში

„ივანე ნიკოლაძის და შვილების“

მოღის მაღაზიაში

ისყიდება ყველგან რაც გინდა სულო და გულო:

მანდლოანების ტანსამოსი, ოქროულობა, დიდ-ძალი და ჩინებული შუშეულობა, მშვენიერი საცვალი კაცისა და ქალების განაოცარ იაფად. წარმოიდგინეთ: პარიჟში სავაჭროდ შეკერილი უპირველესი ხარისხის პერანგები თითო 3 მან. 75 კ. იყიდება! ბარდა ამისა საზღვარ-გარეთის ჩინებული ჩექმები, რომელთაც სიმბაძე აქვს ნაჭედისა და სილინო ნაქსოვისა; ძალიან ბევრი სათამაშოები ბავშვისათვის და სხვ. და სხვ.

მართის სიტყვით, ვისაც რა გნებავთ, შებძანდით „ივანე ნიკოლაძის და შვილების“ მოღის მაღაზიაში და იქ იპოვით ყველაფერს ძალიან ხელ-მისაცემ ფასად, ასე რომ შემდეგში მუდამ მადლობელი იქნებით ამ მაღაზიისა (10-1)

თფილისის ტყავის ქარხანა

შუა-ბაზარში, მეტყავეების რიგზე, მართველოვის სახლებში გაგხსენი საწყობი (სკლადი) ყოველ-გვარ ტყავის საქონლისა და მაქვს ვაჭრობისა და მომხმარებელთათვის სხვა-და-სხვა სორტის ტყავეები: **წალბის ლანგის** (პალწვის ტყავეები), **სხმის**, **იუხტის** და **აპოლის** საქონელი; აგრეთვე **ვიტიაჟები**, **წალბის ქაღალდი** (გალოვეკი), **სირომიანის ტყავები**, **უხანისა** და **გაშიანის რამები**.

შველა ეს საქონელი ისყიდება იმ ფასად, რა ფასათაც ზეოვლებში ისყიდება ხოლმე. 10-10

თფილ. ქალაქის გამგებობისაგან

თფილისის ქალაქის გამგებობა ამით აცხადებს საუკველთაოდ, რომ იმის თანა-დასწრები, დანიშნულია ვაჭრობა **საქასბოშის** შემოსავალის იჯარით გასამართა 1881 წლის 15 იანვრიდან ვიდრე 1 იანვრამდე 1884 წლისა.

პარობების (კანდილის) ნახვა სურველთ შეუძლიანთ შპრავის კანტონარიაში დღის 10 საათიდან ვიდრე ნაშუადღევს 2 საათამდინ, გარდა უქმ დღეებისა.

3-1

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

на 1881 годъ

(четвертый годъ изданія) на

„ТИФЛИССКІЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ“

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Въ Тифлисѣ съ доставкою на домъ

3 руб. на 1/2 года 2 руб. 50 к. Иногороднымъ съ пересылкою на годъ 5 руб., на 1/2 года 4 руб.

Подписка принимается въ Тифлисѣ, въ конторѣ редакціи, на Дворцовой улицѣ, въ домѣ Сараджева, съ 9-ти утра до 8-ми часовъ вечера.

5-3

ინგლისის მაღაზიაში ისყიდება რევოლვერები, რომლითაც შეიძლება ოცი ავსტრიის ერთად მოკვლა, ფასა 1 მან. 50 კაპ. შველა ინგლისის იარაღები ისყიდება აქ 30 პროცენტ ნაკლებ ვიდრეც სხვაგან. (20-3)

შოტლანდიის ქაღალდი — 1 მან.

25 კაპეკილამ, ყმაწვილის წინდები, ღუქანი — 1 მან. და მეტი, ტანისამოსის ცოცხი 50 კაპეკილამ, ბრიტანის მეტალის ჩაინიკები — 1 მანეთილამ და სხვა — ისყიდება **ლონდონის მაღაზიაში**, პამერსტეკი ბანკის ქვეშ.

10-4

ემინოდა არეულობა არ მოხდეს-რაო. ჯარებს ბძანება ჰქონდათ მზათ იყვენ.

25 დეკემბერს დაუმარხავთ ბლანკი 20,000-მდე სული გაჰყოლია და ამით თავში რომფორი და სხვა გამოჩენილი კომპუტის წევრები. სასაფლაოზედ რამოდენჯერმე დაიძახეს: „აღდეგრძელოს რომფორი! აღდეგრძელოს სოციალური რევოლიუცია!“ რამოდენიმე სიტყვაც ითქვა, მაგრამ არეულობა კი არა მომხდარა-რა.

თუმცა მეროპის სახელმწიფოები დარწმუნებული არიან, რომ ოსმალეთსა და საბერძნეთს შუა განხეთქილება მედიატარობითი რჩევი გადაწყდება, მაგრამ საბერძნეთის მეფე ბიორგემ განიზრახაო, რომ თუ მორიგებით არ გათავდა საქმე, იარაღით მოიყვანოს სისრულეში ბერლინის კონფერანციის გადაწყვეტილება.

რუსეთის გემები (ესკდრა) მინამდის დარჩება იტალიის წყლებში, სანამ საბერძნეთის საქმე არ გადაწყდება. მოველის მხრიდან ცდილობენ საბერძნეთი დაითანხმონ მედიატარობითი რჩევი, მაგრამ ვერც მეფეს და ვერც ნოსტრს ჰემუნდუროსს ჯერ ვერაერთად გარდაწყვეტილება ვერ მიუღიათ.

ქოსტანტინოპოლიდან იწერებინ: საბერძნეთის საქმის შესახებ დღევანდელ მინისტრთა სხდოვედ შედგენილ იქმნა ახალი ნოტა, ხონთქარს წარედგინა დასამტკიცებლად. ოსმალეთმა გარდასწყვიტა 10,000 ჯარის დაყენება საბერძნეთის მხარეზედ.

მეგობრული განწყობილების ნიშნად სერბიასა და საბერძნეთს შუა სერბიის მთავარმა მილანმა გაუგზავნა საბერძნეთის მეფეს ნიშანი ტაკოვის ორდენისა.

განცხადებანი

აწწრუნის თეატრში
ოთხშაბათს 7 იანვარს

ბენეფისი

მ. გ. საზაროვისა

ქართულ ტრუპისაგან წარმოიდგინება

I
შოჭეჭ

პარიჟელი კინოტი

კომედია ორს მოქმედებად.

II

ლივერისემენტი

III

დროებითი სიჰარული

კომედია ორს მოქმედებად

ბიდეტები ისყიდება აწწრუნის თეატრის კასსში და აწწრუნის თამბაქოს მაღაზიაში.

დასაწყისი 8 საათზე.

უცხოეთი

წვრილი აგებანი. ამ დღეებში გარდაიცვალა პარიჟში გამოჩენილი რევოლუციონერი ბლანკი. ამის დასაფლავების დღისთვის ძალიან მზადებაში იყო ადგილობრივი პოლიცია,